

Presežek nefinančnih družb v tretjem četrtletju 2017 eden najvišjih doslej

Nefinančni sektorski računi, Slovenija, 3. četrtletje 2017

Investicijska aktivnost podjetij se krepi, vendar podjetja še naprej izkazujejo presežek. Ta je v tretjem četrtletju znašal 479 mio. EUR. Presežek so ustvarila tudi gospodinjstva in finančne družbe. Država je zmanjšala primanjkljaj. Vse to se je odrazilo v visokem presežku celotnega gospodarstva.

Celotno gospodarstvo

Presežek celotnega gospodarstva s tujino (neto posojanje) je v tretjem četrtletju 2017 znašal 866 mio. EUR ali 7,8 % BDP (tretje četrtletje 2016: 515 mio. EUR ali 5,0 % BDP). Do konca tretjega četrtletja letošnjega leta je bil ustvarjen presežek v višini 2.158 mio. EUR ali 6,7 % BDP in je bil za 558 mio. EUR ali 1,4 % BDP višji kot v istem obdobju lani.

Rast izvoza blaga in storitev je v tretjem četrtletju znova prehitela rast uvoza. Izvoz je v primerjavi s tretjim četrtletjem 2016 nominalno zrasel za 14,3 %, uvoz pa za 12,6 %. V menjavi blaga in storitev s tujino je celotno gospodarstvo v tretjem četrtletju 2017 ustvarilo presežek v višini 1.284 mio. EUR ali 11,6 % BDP. Do konca tretjega četrtletja 2017 je doseglo že 90 % celotnega lanskoletnega presežka (3.326 mio. EUR) in je na dobri poti, da znova preseže vrednost iz prejšnjega leta in hkrati najvišjo vrednost doslej (3.701 mio. EUR).

Neto vpliv drugih transakcij na računu tujine (primarnih dohodkov, tekočih transferjev in kapitalskih transferjev) je bil tudi v tretjem četrtletju 2017 negativen in je tako znižal presežek celotnega gospodarstva za 418 mio. EUR ali za 3,8 % BDP.

Nefinančne družbe

Višja dodana vrednost in poslovni presežek nefinančnih družb se odražata v višini sredstev, ki jih imajo podjetja na razpolago (med drugim) za investicije v osnovna sredstva. Investicijska aktivnost nefinančnih družb se le počasi krepi in zaostaja za rastjo teh sredstev, zato se je v tretjem četrtletju presežek (neto posojanje) spet povečal; znašal je 479 mio. EUR ali 4,3 % BDP (tretje četrtletje 2016: 378 mio. EUR ali 3,6 % BDP). To je bil eden izmed najvišjih presežkov doslej. Zniževanje presežka se je po dveh letih (2015 in 2016) do konca tretjega četrtletja 2017 po prvi oceni ustavilo: v primerjavi z istim obdobjem 2016 je bil presežek namreč spet nekoliko višji in je znašal 617 mio. EUR ali 1,9 % BDP (prva tri četrtletja 2016: 549 mio. EUR ali 1,8 %).

V sektorju nefinančnih družb je primanjkljaj običajnejši kot presežek, saj podjetja praviloma financirajo z lastnimi sredstvi le del investicij, drugi del pa z zadolževanjem, vendar je primanjkljaj od leta 2011 dalje bolj izjema kot pravilo.

Finančne družbe

Presežek finančnih družb je v tretjem četrtletju 2017 znašal 82 mio. EUR ali 0,7 % BDP, v tretjem četrtletju 2016 pa je ta sektor ustvaril primanjkljaj v višini 62 mio. EUR ali 0,6 % BDP. V prvih treh četrtletjih letos so finančne družbe ustvarile presežek v višini 6 mio. EUR, v istem obdobju lani pa primanjkljaj v višini 105 mio. EUR. Nižji presežek v prvih treh četrtletjih 2017 (oziroma primanjkljaj v celotnem letu 2016) je bil predvsem posledica višjih razdeljenih dobičkov družb.

Država

Primanjkljaj sektorja država je v tretjem četrtletju 2017 znašal 19 mio. EUR ali 0,2 % BDP (tretje četrtletje 2016: 166 mio. EUR ali 1,6 % BDP). V prvih treh četrtletjih 2017 je država ustvarila 134 mio. EUR primanjkljaja ali 0,4 % BDP. To je manj kot v istem obdobju leta 2016, ko je primanjkljaj znašal 549 mio. EUR

ali 1,8 % BDP.

Povečali so se tako prihodki kot izdatki sektorja država, a je bila rast prihodkov hitrejša od rasti izdatkov in je tako primanjkljaj nižala. Prihodki so bili v tretjem četrtnetju 2017 v primerjavi s tretjim četrtnetjem 2016 višji za 5,8 %, izdatki pa za 2,3 %. Oboji so se približno enako gibal tudi v prvih treh četrtnetjih 2017 skupaj: prihodki so bili v primerjavi z istim obdobjem 2016 višji za 6,1 %, izdatki pa za 2,8 %.

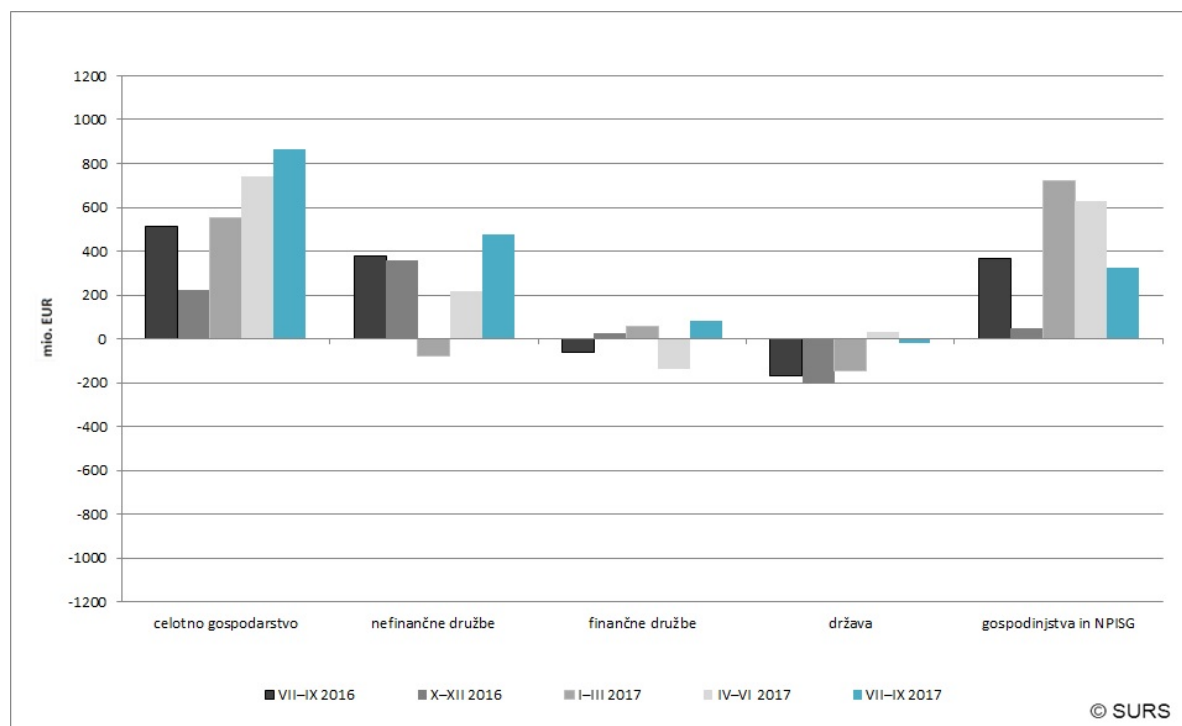
Gospodinjstva in NPISG

Bruto razpoložljivi dohodek gospodinjstev je v tretjem četrtnetju 2017 znašal 6.504 mio. EUR in je bil za 3,8 % višji kot v tretjem četrtnetju 2016. Razmeroma visoke stopnje rasti razpoložljivega dohodka opazamo že dve leti zapored. V 2016 se je ta v primerjavi z letom 2015 povečal za 4,2 %, v prvih treh četrtnetjih 2017 pa se je v primerjavi s prvimi tremi četrtnetji 2016 povečal za 4,4 %.

Od komponent razpoložljivega dohodka so se v tretjem četrtnetju 2017 v primerjavi s tretjim četrtnetjem 2016 povečala sredstva za zaposlene, glavna komponenta razpoložljivega dohodka gospodinjstev (nominalno za 6,0 %), in bruto poslovni presežek z raznovrstnim dohodkom. Prva so k rasti razpoložljivega dohodka prispevala 4,7 odstotne točke, drugi pa 1,6 odstotne točke. Neto vpliv dohodkov od lastnine, tekočih davkov na dohodek in premoženje ter neto socialnih prispevkov na rast razpoložljivega dohodka je bil negativen, vpliv drugih tekočih transferjev pa nevtralen.

Gospodinjstva so del razpoložljivega dohodka potrošila (izdatki za končno potrošnjo so se v primerjavi s tretjim četrtnetjem 2016 nominalno povečali za 5,2 %), del tega dohodka pa so privarčevala. Stopnja varčevanja (delež bruto varčevanja v bruto razpoložljivem dohodku) je v tretjem četrtnetju znašala 10,4 % in je bila za 1,3 odstotne točke nižja kot v tretjem četrtnetju 2016.

Grafikon 1: Neto posojanje (+) / neto izposojanje (-) po institucionalnih sektorjih, tekoče cene, Slovenija

Vir: SURS

Račun odnosov Slovenije s tujino, tekoče cene, Slovenija

	VII–IX 2016	X–XII 2016	I–III 2017	IV–VI 2017	VII–IX 2017
			mio. EUR		
Saldo blaga in storitev	1.016,4	752,4	905,4	1.137,4	1.283,7
Saldo primarnih dohodkov	669,5	444,6	711,8	900,6	1.019,4
Saldo tekočih transakcij s tujino	581,6	344,7	612,8	807,3	932,1
Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-)	514,6	225,6	551,1	741,2	866,0

Vir: SURS

Temeljni agregati nacionalnih računov po institucionalnih sektorjih, tekoče cene, Slovenija

	VII–IX 2016	X–XII 2016	I–III 2017	IV–VI 2017	VII–IX 2017
			mio. EUR		
Nefinančne družbe					
Bruto dodana vrednost	5.504,0	5.360,9	5.097,7	5.879,7	5.974,3
Bruto razpoložljivi dohodek	1.664,5	1.520,7	1.373,9	1.641,0	1.897,5
Bruto varčevanje	1.664,5	1.520,7	1.373,9	1.641,0	1.897,5
Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-)	377,9	356,5	-79,6	218,2	478,8
Finančne družbe					
Bruto dodana vrednost	313,3	339,4	356,4	313,9	333,0
Bruto razpoložljivi dohodek	-0,1	101,7	136,8	-89,9	139,0
Bruto varčevanje	-12,2	77,7	130,1	-93,2	129,5
Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-)	-61,9	23,3	59,0	-134,9	81,9
Država					
Bruto dodana vrednost	1.416,9	1.460,9	1.463,4	1.524,2	1.484,8
Bruto razpoložljivi dohodek	2.022,0	2.151,7	2.049,3	2.418,9	2.215,4
Bruto varčevanje	160,7	183,7	172,1	423,8	268,7
Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-)	-165,6	-205,4	-146,8	31,1	-18,8
Gospodinjstva in NPISG					
Bruto dodana vrednost	1.775,1	1.819,9	1.704,2	1.880,9	1.873,0
Bruto razpoložljivi dohodek	6.268,6	6.214,4	6.056,7	6.718,1	6.503,7
Bruto varčevanje	733,8	393,8	1.006,9	1.003,4	675,7
Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-)	364,2	51,2	718,4	626,7	324,1
Celotno gospodarstvo					
Bruto dodana vrednost	9.009,3	8.981,1	8.621,7	9.598,6	9.665,1
Bruto razpoložljivi dohodek	9.954,9	9.988,5	9.616,7	10.688,0	10.755,6
Bruto varčevanje	2.546,8	2.176,0	2.683,0	2.975,0	2.971,4
Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-)	514,6	225,6	551,1	741,2	866,0

Vir: SURS

Metodološko opozorilo

V tej objavi pogosto uporabljamo izraz gospodinjstva za sektor gospodinjstva, vključno s sektorjem nepridobitnih institucij, ki opravljajo storitve za gospodinjstva (NPISG). Podatki so na razpolago le za oba sektorja skupaj. Vpliv NPISG na skupno vrednost je majhen in običajno zanemarljiv.

Vsi podatki so izraženi v nominalnih in nedesezoniranih vrednostih.

Podrobni podatki

 Podrobni podatki in časovne vrste podatkov so vam na voljo na [podatkovnem portalu SI-STAT](#); ta vam omogoča, da podatke pregledujete na zelo enostaven način in si jih tudi izpišete v različnih formatih. Registrirani uporabniki si tabele lahko shranite za poznejši pregled; lahko se tudi naročite na samodejno obveščanje o posodobitvah podatkov.

Avtor/-ji: Borut Strnad

Naslednja objava: 30. 3. 2018

Statistični urad Republike Slovenije
Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana

Informacijsko središče:
telefon: (01) 241 64 04
faks: (01) 241 53 44
info.stat@gov.si
www.stat.si

© Statistični urad Republike Slovenije
Uporaba in objava podatkov dovoljeni le z navedbo vira.